

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum præstandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat, Electus de sede sua veniens coram Consecratore genuflectit; et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis prædictæ præstandum, in hunc modum, videlicet:

Forma juramenti.

Ego **N.** Eléctus Ecclésiæ **N.** ab hac hora in ántea fidélis, et obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románæ Ecclésiæ, et Dómino nostro, Dómino **N.** Papæ **N.** suisque successóribus canónice intrántibus. Non ero in consílio, aut consénsu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiántur mala captióne, aut in eos violénter manus quomodólibet ingerántur, vel injúriæ áliquæ inferántur, quovis quæsito colóre. Consílium vero, quod mihi creditúri sunt, per se, aut Núntios suos, seu líttas, ad eórum damnum, me sciénte, némini pandam. Papátum Románum, et Regália sancti Petri adjútor eis ero ad retinéndum, et defendéndum, salvo meo órdine, contra omnem hóminem. Legátum Apostólicæ Sedis ineúndo, et redeúndo honorífice tractábo, et in suis necessitátibus adjuvábo. Jura, honóres, privilégia, et auctoritátem sanctæ Románæ Ecclésiæ, Dómini nostri Papæ et successórum prædictórum, conserváre, deféndere, augére, et promovére curábo. Neque ero in consílio, vel facto, seu tractátu, in quibus contra ipsum Dóminum nostrum, vel eámdem Románam Ecclésiám, áliqua sinistra, vel præjudiciália personárum, juris, honóris, status, et potestátis eórum machinéntur. Et, si tália a quibuscúmque tractári, vel procurári nóvero, impédiám hoc pro posse: et quanto cítius pótero, significábo eidem Dómino nostro, vel álteri, per quem possit ad ipsíus notítiam pervenire. Régulas sanctórum Patrum, decréta, ordinatiónes, seu dispositiónes, reservatiónes, provisiones, et mandáta Apostólica, totis víribus observábo, et faciám ab áliis observári. Hæréticos, schismáticos, et rebélles eidem Dómino nostro, vel successóribus prædictis, pro posse pèrsequar, et impugnábo. Vocátus ad sýnodum, véniam, nisi præpeditus fúero canónica præpeditiõe. Apostolórum límina síngulis triénniis personáliter per me ipsum visitábo; et Dómino nostro, ac successóribus præfátis, ratióne reddam de toto meo pastoráli officio, ac de rebus ómnibus ad meæ Ecclésiæ statum, ad cleri et pópuli disciplínam, animárum dénique, quæ meæ fidei tráditæ sunt, salútem quovis modo pertinéntibus: et vicíssim mandáta Apostólica humíliter recípiam, et quam diligentíssime éxsequar. Quod si legítimo impediméto deténtus fúero, præfáta ómnia adimplébo per certum Núntium ad hoc speciále mandátum habéntem, de grémio mei Capítuli, aut álium in dignitáte ecclesiástica constitútum, seu álias personátum habéntem: aut, his mihi deficientibus, per diocesanum sacerdotem;

et clero deficiénte omnino, per áliquem álium presbýterum sæculárem, vel regulárem, spectátæ probitátis, et religiósus, de supradíctis ómnibus plene instrúctum. De hujúsmodi autem impediméto docébo per legítimas probatiónes ad sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálem Proponéntem in Congregatiõe sacri Concílii, per supradíctum Núntium transmittédas.

Possessiões vero ad mensam meam pertinétes non vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de novo infeudábo, vel áliquo modo alienábo, étiam cum consénsu Capítuli Ecclésiæ meæ, inconsúlto Románo Pontífice. Et si ad áliquam alienatióne devénero, pœnas in quadam super hoc édita constitutiõe conténtas, eo ipso incúrrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Et ipsam textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: **Deo grátias.**

Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest; veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiæ, atque etiam Dalmatiæ et Græcarum, quæ e regione ipsius Italiæ, et Siciliæ oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum, Germani, Galli, Hispani, Belgæ, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Iberni, et ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium Insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europæ fines sunt his provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, et Occidentalis Europæ, atque Africæ, citra continentem novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo, et Assistentibus in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quæ legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes vero Episcopi submissa voce dicunt quæcumque dixerit Consecrator, et omnes debent tunc mitras tenere, et sedere.

Examen.

Antiqua sanctórum Patrum institútiõe docet, et præcipit, ut is qui ad Episcopátus órdinem eligitur, ántea diligentíssime examinétur cum omni caritáte, de fide sanctæ Trinitátis: et interrogétur de divérsis causis, et móribus, quæ huic regímini cóngruunt, ac necessariá sunt retinéri secúndum Apóstoli dictum: Manus némini cito imposúeris. Et ut étiam is, qui ordinándus est, erudiátur, quæ-

liter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et præcepto, interrogamus te, dilectissime frater, caritate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinæ Scripturæ sensibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successive quisque sic respondet.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quæ ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctæ et Apostolicæ Sedis Constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino *N.* Papæ *N.* suisque successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris turpibus alienus, quantum te humana fragilitas consenserit posse? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere? *R.* Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors? *R.* Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Hæc omnia, et cetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intelligentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quæ sunt in coelo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritalia? *R.* Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum? *R.* Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem, et coæqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, unam ex Patre æternam, alteram ex matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personæ singularitate, impassibilem, et immortalē divinitate, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadagesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad cœlum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos, et mortuos; et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala? *R.* Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coæqualem, et coessentialē, coomnipotentem, et coeternum per omnia Patri, et Filio? *R.* Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, æternum, invisibilem, et incommutabilem? *R.* Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, catholicam, et apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma, et vera omnium remissio peccatorum? *R.* Credo.

Interrogatio.

Anathematizas étiam omnem hæresim, extollentem se advérsus hanc sanctam Ecclesiám catholicam? *R.* Anathematizo.

Interrogatio.

Credis étiam veram resurrectionem ejúsdem carnis, quam nunc gestas, et vitam ætérnam? *R.* Credo.

Interrogatio.

Credis étiam novi, et véteris Testaménti, legis, et Prophetárum, et Apostolórum, unum esse auctórem Deum, ac Dóminum omnipoténtem? *R.* Credo.

Postea Consecrator dicit:

Hæc tibi fides augeátur a Dómino, ad veram, et ætérnam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes: *Amen.*

Expleto itaque examine, præfati assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electo a sinistris ejus manente; et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, et procedit in Missa usque ad *Allelúja*, sive ultimum Versum Tractus, vel *Sequentiæ exclusive*.

Si vero Missa legitur, osculato altari, et Evangelio, omissa incensatione, omnia prædicta legit in altari, et illis dictis, sive Missa legatur, sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electum ad capellam suam, et ibi deposito pluviali, Acolythi induunt illum sandalia, ipso Psalmos, et Orationes consuetas legente, si prius illa non acceperit. Tum accipit crucem pectoralem, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induitur; quibus indutus accedit ad suum altare, ubi stans in medio medius inter Episcopos assistentes, detecto capite legit totum Officium Missæ, usque ad *Allelúja*, sive ultimum Versum Tractus, vel *Sequentiæ exclusive*; nec vertit se ad populum cum dicit: *Dóminus vobiscum*, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei pro Officio Consecrationis, Collecta pro Electo, sub uno *Per Dóminum nostrum*, etc.

Oratio.

Adéstó supplicatióibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humiliatatis nostræ geréndum est ministério, tuæ virtutis impleátur effectú. *Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R.* Amen.

Finito Graduali, si *Allelúja* dicitur, alioquin dicto Tractu vel *Sequentia*, usque ad ultimum Versum *exclusive*, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra; assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profunde inclinans humilem reverentiam facit: Assistentes vero cum mitris se aliquantulum incli-

nantes, etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

Episcopum opórtet judicáre, interpretári, consecráre, ordináre, offerre, baptizáre, et confirmáre.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

Oremus, fratres caríssimi, ut huic Elécto utilitati Ecclesiæ providens benignitas omnipoténtis Dei grátia suæ tribuat largitatem. *Per Christum Dóminum nostrum. R.* Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt; Electus vero prosternit se a sinistris Consecratoris; ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias, dicens: *Kýrie eléison*, etc. prosequendo totas, prout supra in Ordinatione Subdiaconi dictum est. pag. 18.

Postquam autem dictum fuerit:

Ut ómnibus fidélibus defúntis, etc.

R. Te rogámus audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dicere dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficáre dignéris.

R. Te rogámus audi nos.

Tertio dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris.

R. Te rogámus, audi nos.

Producendo semper signum crucis super illum; idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; et cantor, seu ipse, qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem.

Ut nos exaudíre dignéris, etc.

Quibus finitis, surgunt omnes; et Consecrator ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistentibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas Electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis Electi; post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

Deinde Consecrator et assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt dicentes:

Accipe Spíritum sanctum.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra, dicit:

Propitiáre, Dómine, supplicatióibus nostris, et inclináto super hunc fámulum tuum cornu grátia sacerdotális, bene ✠ dictionis

tuæ in eum effunde virtutem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

V. Dóminus vobiscum. *R.* Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda. *R.* Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro. *R.* Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubique grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, honor ómnium dignitátum, quæ glóriæ tuæ sacris famulántur ordínibus. Deus, qui Móysen fámulum tuum secréti familiáris affátu, inter cétera cœlestis documenta culturæ, de hábitu quoque indumentí sacerdotális instituens, eléctum Aaron mystico amíctu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligéntiæ sensum de exémpis priórum cáperet secutúra postéritas, ne eruditio doctrinæ tuæ ulli deésset ætáti. Cum et apud véteres reveréntiam ipsa significatiónum spécies obtinéret, et apud nos certióra essent experiménta rerum, quam ænigmata figurárum. Illíus namque Sacerdotíi anterióris hábitus, nostræ mentis ornátus est, et Pontificálem glóriam non jam nobis honor comméndat véstium, sed splendor animárum. Quia et illa, quæ tunc carnálibus blandiebántur obtútibus, ea pótius, quæ in ipsis erant, intelligénda poscébant. Et idcirco huic fámulo tuo, quem ad summi Sacerdotíi ministérium elegisti, hanc, quæsumus Dómine, grátiam largiáris, ut quidquid illa velámina in fulgóre auri, in nitóre gemmárum, et in multímodi óperis varietáte signábant, hoc in ejus móribus actibúsque claréscat. Comple in Sacerdóte tuo ministérii tui summam, et ornamenti totius glorificatiónis instrúctum, cœlestis unguénti rore sanctifica.

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis ligat caput Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis, et Consecrator, flexis genibus, versus ad altare incipit, ceteris prosequentibus, Hymnum: Veni Creátor Spíritus. Et dicitur usque ad finem, prout habetur supra in Ordinatione Presbyteri pag. 31.

Finito primo Versu, surgit Pontifex; et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirothecas; resumat annulum, et imponitur ei gremiale a ministris. Tum pollicem suum dexterum intingit in sanctum Chrisma, et caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

Ungáture, et consecréture caput tuum, cœlesti benedictióne, in ordine Pontificáli.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit: In nómine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spíritus ✠ sancti. *R.* Amen. *V.* Pax tibi. *R.* Et cum spíritu tuo.

Et si plures sint consecrandi, hoc in persona cujuslibet singulariter repetit. Expleta unctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito Hymno prædicto, deposita mitra, surgit, et in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Dómine, copióse in caput ejus influat, hoc in oris subjécta decúrrat; hoc in totíus córporis extrémá descendat, ut tui Spíritus virtus et interióra ejus répleat, et exterióra circúmtegat. Abúndet in eo constántia fidei, púritas dilectiόνis, sincéritas pacis. Sint speciósi múnere tuo pedes ejus ad evangelizándum pacem, ad evangelizándum bona tua. Da ei, Dómine, ministérium reconciliatiónis in verbo, et in factis, in virtúte signórum et prodigiórum. Sit sermo ejus, et prædicatió, non in persuasíbilibus humanæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritus et virtútis. Da ei, Dómine, claves regni cœlórum ut utátur, non gloriétur potestáte, quam tribuis in ædificatióne, non in destructiόne. Quodcúmque ligáverit super terram, sit ligátum et in cœlis, et quodcúmque solverit super terram, sit solútum et in cœlis. Quorum retinúerit peccáta, reténta sint, et quorum remiserit, tu remittas. Qui maledíxerit ei, sit ille maledíctus, et qui benedíxerit ei, benedictiόνibus repleátur. Sit fidélis servus, et prudens, quem constitúas tu, Dómine, super familiam tuam, ut det illis cibum in témpore opportúno, et exhibeat omnem hóminem perféctum. Sit sollicitúdine ímpiger, sit spíritu fervens, óderit supérbiam, humilitátem ac veritátem díligat, neque eam umquam déserat, aut laúdis aut timóre superátus. Non ponat lucem ténebras, nec ténebras lucem: non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapiéntibus et insipiéntibus débitor; ut fructum de proféctu ómnium consequátur. Tribuas ei, Dómine, cáthedram Episcopálem, ad regéndum Ecclésiám tuam, et plebem sibi commíssam. Sis ei auctóritas, sis ei potéstas, sis ei firmitas. Multiplica super eum bene ✠ dictionem et grátiam tuam: ut ad exorándam semper misericórdiam tuam tuo múnere idóneus et tua grátia possit esse devótus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod a circumstantibus audiri possit: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Post hæc Consecrator inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Unguéntum in cápite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestiménti ejus: mandávit Dóminus benedictiόnem in sæculum.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum: * habitáre fratres in unum. Sicut unguéntum in cápite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.